

REGULAMENTUL **privind organizarea și desfășurarea** **olimpiadelor școlare la disciplinele de studii**

OBIECTIVE GENERALE

Identificarea valorică, stimularea și promovarea elevilor cu aptitudini intelectuale și interese sporite pentru un anumit domeniu de studii.

Dezvoltarea capacităților și a talentelor deosebite în vederea constituirii și dezvoltării viitorului potențial intelectual al republicii.

Capitolul I. OBIECTIVELE OLIMPIADELOR ȘCOLARE **LA DISCIPLINELE DE STUDII**

Olimpiadele școlare la disciplinele de studii, organizate tradițional în Republica Moldova, au drept scop realizarea următoarelor obiective:

- ◆ stimularea interesului sporit al elevilor în raport de anumite discipline și domenii ale cunoașterii;
- ◆ dezvoltarea abilităților de mobilizare a voinței, facultăților intelectuale și a spiritului competitiv;
- ◆ favorizarea schimbului de opinii/experiență, cu referință la obiectele de studii;
- ◆ formarea unui cadru favorabil pentru comunicare între elevii originari din diferite localități;
- ◆ selectarea, la nivel de performanță, a potențialului intelectual al republicii, cu acordarea ulterioară a unor facilități de manifestare a capacităților în interesul propriu și cel al societății.

Capitolul II. STRUCTURILE **DE ORGANIZARE/COORDONARE**

Art. 1. Olimpiadele școlare la disciplinele de studii se organizează anual de către Ministerul Educației, structurile subordonate acestuia, în colaborare cu Academia de Științe a Republicii Moldova, instituțiile de învățământ superior, alte ministere și autorități administrative centrale cu implicații educaționale.

Art. 2. Olimpiadele se desfășoară în conformitate cu programul propus de minister (orientativ: faza locală – în luna ianuarie, raională – în luna februarie, republicană – lunile martie-mai).

Art. 3. Pentru coordonarea olimpiadelor școlare ministerul aprobă Consiliul Central de Coordonare (C.C.C.) constituit din specialiștii ministerului și ai structurilor afiliate. Președinte al C.C.C. este ministrul.

Art. 4. Pentru coordonarea olimpiadei școlare la o disciplină concretă, ministerul aprobă anual Consiliul Olimpic (C.O.) la disciplinele de studii, constituit

din 10 - 30 de persoane, incluzând specialistul responsabil de organizarea olimpiadei republicane la disciplina respectivă, cadre didactice universitare și preuniversitare, reprezentanți ai societăților științifice, sponsori. Președintele consiliului olimpic se alege anual din rândul membrilor acestuia, exercitând funcția respectivă nu mai mult de 2 ani consecutiv. Vicepreședinte al consiliului olimpic este specialistul ministerului sau al structurii afiliate acestuia la disciplina respectivă.

Art. 5. Pentru organizarea olimpiadelor școlare la nivel de raion direcțiile învățământ, tineret și sport aprobă consiliile raionale/municipale de coordonare pentru fiecare disciplină de studii, constituite din specialistul la disciplină sau conducătorul întrunirii metodice (în funcție de situație), cadre didactice din învățământul preuniversitar. Președinte al consiliului este colaboratorul direcției de învățământ, responsabil la disciplina respectivă.

Art. 6. Pentru organizarea olimpiadelor școlare la nivel local administrația instituției de învățământ (gimnaziu, liceu, școală profesională, colegiu) constituie consiliul local de coordonare, care include directorul (sau directorul adjunct), cadre didactice de specialitate pentru fiecare obiect de studii.

Capitolul III. COMPETENȚELE CONSILIILOR DE COORDONARE/ORGANIZARE

Art. 7. **Consiliul Central de Coordonare** are următoarele competențe:

- ◆ anual stabilește disciplinele la care se organizează olimpiadele școlare;
- ◆ gestionează resursele financiare prevăzute pentru desfășurarea olimpiadelor republicane;
- ◆ propune componența consiliilor olimpice republicane la disciplinele școlare, care se aprobă prin ordinul ministrului;
- ◆ stabilește cota de participare (elevi, profesori);
- ◆ sistematizează rezultatele finale ale olimpiadelor școlare;
- ◆ înaintează propuneri cu privire la facilitățile oficiale acordate premianților olimpiadelor republicane și stimularea cadrelor didactice implicate.

Art. 8. **Consiliul olimpic republican la disciplina de studiu** are următoarele competențe:

- ◆ stabilește modalitatea și coordonează desfășurarea olimpiadei școlare la disciplina respectivă;
- ◆ elaborează probele de concurs;
- ◆ aprobă componența juriului olimpiadei pe clase;
- ◆ constituie comisia de contestare la disciplina de concurs;
- ◆ sistematizează rezultatele finale ale olimpiadei respective;
- ◆ aprobă (prin proces verbal) lista nominală a clasamentului la disciplină (modelul se anexează);
- ◆ prezintă Consiliului Central de Coordonare, în termen de 5 zile de la încheierea olimpiadei, analiza succintă a rezultatelor (pe raioane), numărul total al participanților, procesul verbal al ședinței juriului, lista desfășurată a elevilor

învingători și a profesorilor acestora, lista desfășurată a celor mai activi membri ai consiliului olimpic republican la disciplină;

- ◆ asigură desfășurarea probelor de baraj pentru determinarea lotului olimpic național al participanților la olimpiada internațională la disciplina respectivă;
- ◆ prezintă Consiliului Central de Coordonare rezultatele desfășurării probelor de baraj și propune componența nominală a echipei pentru participare la olimpiada internațională respectivă;
- ◆ elaborează și asigură realizarea programului taberelor de pregătire a echipei olimpice la disciplina respectivă.

Art. 9. **Consiliul raional/municipal de coordonare** are următoarele competențe:

- ◆ coordonează desfășurarea olimpiadelor școlare la nivel de raion/municipiu;
- ◆ elaborează probele de concurs;
- ◆ aduce la cunoștința instituțiilor de învățământ din teritoriu, inclusiv celor de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate, termenele, locul și modalitatea de desfășurare a olimpiadei școlare raionale în anul curent;
- ◆ stabilește termenul limită de prezentare a ofertelor;
- ◆ cooptează cadrele didactice din instituțiile subordonate în procesul de organizare și desfășurare a olimpiadelor;
- ◆ stabilește modalitatea de evaluare;
- ◆ aprobă componența juriului și a comisiei de contestare pe discipline;
- ◆ gestionează resursele financiare prevăzute pentru desfășurarea olimpiadelor;
- ◆ stabilește forma de premiere a elevilor/cadrelor didactice pentru performanțele obținute;
- ◆ monitorizează corectitudinea desfășurării olimpiadelor școlare în instituțiile din raion/municipiu;
- ◆ aprobă lista nominală a clasamentului olimpiadelor școlare pe discipline;
- ◆ prezintă Consiliului Central de Coordonare oferta de participare (elevi, profesori) la faza republicană (în conformitate cu termenii, cota și modelul prestabilit).

Art. 10. **Consiliul local de coordonare** are următoarele competențe:

- ◆ asigură calitatea desfășurării olimpiadelor școlare la disciplinele de concurs;
- ◆ cooptează cadrele didactice în procesul de organizare și desfășurare a olimpiadelor;
- ◆ elaborează testele (probele de concurs);
- ◆ stabilește componența juriului și a comisiei de contestare;
- ◆ gestionează resursele financiare prevăzute pentru desfășurarea olimpiadelor;
- ◆ aprobă lista nominală a clasamentului olimpiadelor școlare pe discipline ;
- ◆ prezintă consiliului raional de coordonare oferta de participare la olimpiada raională/municipală (elevi, profesori) în conformitate cu termenele, cota și modelul prestabilit.

Capitolul IV. ORGANIZAREA OLIMPIADELOR ȘCOLARE

Art. 11. Olimpiadele la disciplinele de studii se desfășoară pe faze, succesiv, după cum urmează:

- a) Faza locală – concurs deschis la care participă benevol elevii instituțiilor de învățământ preuniversitar ce atestă aptitudini și manifestă interes pentru domeniul respectiv;
- b) Faza raională/municipală (mun.Bălți) – concurs direct (fără faze intermediare pe zone), la care participă liderii clasamentului la olimpiadele locale din fiecare instituție de învățământ secundar general și secundar profesional, și cei care au obținut diplome de gradul I, II și III la olimpiadele respective din anul precedent; în mun.Chișinău și Unitatea Teritorial Administrativă Găgăuzia se organizează și fazele de preselecție în sectoare și respectiv în raioane, la faza republicană fiind delegată o echipă unică.
- c) Faza republicană – participă doar liderul clasamentului pe clase, precum și elevii care au obținut diplome de gradul I, II și III la olimpiada republicană precedentă.
- d) Promovarea participanților de la o fază la alta a olimpiadelor se efectuează în funcție de rezultatele obținute la etapa anterioară.
- e) La probele de baraj pentru selectarea lotului olimpic pentru participare la olimpiadele internaționale și regionale sînt admiși elevii care au obținut diplome de gradul I, II și III la olimpiada republicană.

Art. 12. Olimpiadele republicane se organizează precum urmează:

- a) la toate disciplinele de concurs durata olimpiadelor este de 2 zile, cu excepția celor de matematică, fizică, chimie, biologie și informatică, la care durata este de 3 zile;
- b) la olimpiadele republicane participă elevii/elevele claselor IX-XII; la disciplinele matematică și informatică – elevii claselor VII-XII; la limba și literatura rusă (școala națională) - elevii claselor IX și cei din clasele de liceu care studiază opțional disciplina respectivă.

Art. 13. Olimpiadele școlare la disciplinele de studiu, cu excepția celor la limba minorităților conlocuitoare – ucraineană, rusă, găgăuză, bulgară – se organizează în limba de studii a participanților.

Art. 14. La fiecare fază a olimpiadelor probele de concurs vor fi constituite precum urmează:

◆ **la limba și literatura română (limba de studii):**

clasa a IX-a - Proba 1- test de performanță (rezolvări de sarcini de lucru formulate în baza unui text necunoscut); proba 2 – evaluarea competenței de comunicare orală, în echipă (spontan, fluent, corect și expresiv), la un subiect accesibil ca vîrstă, conform unei grile de observare.

clasa a X-a - Proba 1- interpretarea unui text literar la prima vedere, conform unor parametri precis formulați; proba 2 – elaborarea și prezentarea unei alocuțiuni argumentative, axată pe achiziții de lecturi literare;

clasa a XI-a și a XII-a - Proba 1- subiect de creativitate tip eseu/sinteză; proba 2 - interpretarea unui text literar la prima vedere, conform unor parametri precisi formulați;

Pentru realizarea probelor se alocă **3 ore astronomice în fiecare clasă**.

- ◆ **limba și literatura rusă (limba de studii)** - test de performanță (rezolvări de sarcini de lucru formulate în baza unui text necunoscut), probă de creativitate tip eseu/sinteză și, doar la faza locală și raională, un concurs-recital - poezie, proză, dramaturgie. Pentru realizarea probelor se alocă **3 ore astronomice**.
- ◆ **la istorie** - dintr-o probă scrisă ce vizează probleme din istoria universală și istoria națională. Pentru realizarea probei se alocă **3 ore astronomice**;
- ◆ **la limba străină** - probă de creativitate – comentarea unui subiect propus; pentru realizare se alocă **3 ore astronomice**;
- ◆ **la limba română (alolingvi)** - subiect de creativitate tip eseu/sinteză, axat pe achiziții de lecturi literare;
- ◆ **limba și literatura rusă (școala națională)** - din două probe: test, probă de creativitate (**3 ore astronomice**) și probă orală (**până la 20 min. individual**);
- ◆ **la limbile materne (ucraineană, găgăuză, bulgară)** - din două probe: scrisă (**3 ore astronomice**) și orală (**până la 15 min. individual**) compusă din 2 concursuri (concursul declamatorilor, inclusiv al creațiilor proprii și concursul vizînd cunoașterea istoriei, tradițiilor și culturii poporului de origine);
- ◆ **la matematică și informatică** - din două probe scrise, pentru realizarea cărora se alocă **cîte 4 ore astronomice**;
- ◆ **la geografie** – dintr-o probă scrisă (**3 ore astronomice**), care include evaluarea cunoștințelor și a comportamentului candidaților din perspectiva educației geoeologice;
- ◆ **la fizică** – din două probe scrise: teoretică și practică. Pentru realizarea probei teoretice se alocă **4 ore astronomice**. Pentru realizarea probei practice se alocă **3 ore astronomice**.
- ◆ **chimie**, din două probe scrise: teoretică (**4 ore astronomice**) și practică (**3 ore astronomice**);
- ◆ **biologie (se organizează pe clase)** - din două probe scrise: teoretică și practică, pentru realizarea cărora se alocă **cîte 4 ore astronomice**. Pentru clasa a IX-a se va programa doar proba teoretică;
- ◆ **la educația ecologică** - prezentarea proiectului (**până la 10 min.**);
- ◆ **la educația economică** - din două probe scrise (**3 ore astronomice**): test cu alegere multiplă și rezolvare de probleme la micro și macroeconomie.

Art. 15. Subiectele pentru probele de concurs vor fi elaborate ținînd cont de obiectivele și competențele realizate, exclusiv, prin conținuturi tematice unificate, indiferent de tipul instituției de învățămînt. La elaborarea subiectelor vor fi respectate criteriile ce urmează:

- ◆ corespunderea cu prevederile programelor școlare, raportate la exigențele superioare ale acestora, atît din punct de vedere al volumului de obiective, cît și al gradului de complexitate;

- ◆ posibilitatea unei evaluări maximal obiective;
- ◆ excluderea răspunsului dual și al aprecierii subiective;
- ◆ corespunderea volumului solicitat de aptitudini timpului rezervat pentru concurs;
- ◆ caracterul formativ și creativ al probelor.

Capitolul V. FINANȚAREA OLIMPIADELOR ȘCOLARE

Art. 16. Finanțarea olimpiadelor școlare la toate etapele se efectuează de către instituția fondatoare (minister, direcție de învățământ, etc.) în conformitate cu normele în vigoare. Cheltuielile de participare a elevilor instituțiilor de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate la fazele raionale /municipale sînt suportate de către instituțiile de învățământ respective.

Art. 17. Pentru stocarea și gestionarea resurselor financiare destinate organizării olimpiadelor școlare la toate etapele, instituțiile fondatoare pot deschide conturi specializate, înregistrate conform legislației în vigoare.

Art. 18. Resursele destinate organizării olimpiadelor școlare se acumulează din:

- a) alocațiile bugetare (republicane, raionale, locale, etc.);
- b) donații ale ministerelor, instituțiilor interesate;
- c) resurse financiare /materiale ale persoanelor juridice;
- d) resurse financiare /materiale ale persoanelor fizice.

Capitolul VI. INDICI DE PARTICIPARE

Art. 19. La faza raională și republicană a concursului școlar pot participa:

- a) în calitate de competitori:
 - ◆ elevi/eleve conform art. 11 al prezentului regulament;
 - ◆ echipe de elevi din alte state (în baza invitației și a condițiilor propuse de Consiliul de coordonare /organizare a etapei).
- b) în calitate de oaspeți de onoare **la festivitățile de deschidere /închidere** a concursului la invitația Consiliului de coordonare:
 - ◆ oameni de știință din domeniu;
 - ◆ reprezentanți ai Guvernului, ministerelor, consiliilor olimpice;
 - ◆ persoane juridice (sponsori);
 - ◆ persoane fizice (părinți, scriitori, artiști ș. a.);
 - ◆ reprezentanți ai mass-media.

Art. 20. Se interzice aflarea persoanelor străine în incinta de desfășurare a olimpiadei fără avizul consiliului respectiv de coordonare (central, raional etc.).

Art. 21. Instituțiile învățământului mediu de specialitate (colegii) delegă la olimpiada republicană două echipe care reprezintă instituțiile de învățământ respective din nordul republicii (“Nord”) și cele din centrul și sudul republicii (“Centru”).

Art. 22. Instituțiile liceale de subordonare republicană delegă la olimpiada republicană cîte un elev/clasă, liderul clasamentului, în situația în care acesta a acumulat cel puțin 85 % din punctajul maxim preconizat la olimpiada locală.

Capitolul VII. PREMIEREA ȘI STIMULAREA COMPETITORILOR

Art. 23. Punctajul acumulat la fiecare subiect de către participanți este afișat nu mai târziu decât cu 3 ore înainte de festivitatea de premiere.

Art. 24. Juriul stabilește clasamentul general în ordinea descrescândă a rezultatelor obținute.

Art. 25. Premiile vor fi decernate pe clase, reieșind din punctajul maxim acumulat de către participanți, precum urmează:

Premiul I – 1;

Premiul II – 2;

Premiul III – 3;

Mențiuni – 4 (în situația în care candidatul a acumulat cel puțin 60% din punctajul maxim acumulat de către deținătorul premiului I).

Numărul de premii decernate la olimpiadele republicane la limbile bulgară, găgăuză, ucraineană, limba rusă (școala națională), limba franceză (clasele bilingve) vor fi următoarele:

Premiul I – 1;

Premiul II – 1;

Premiul III – 1;

Mențiune – I pentru fiecare clasă de concurs.

În cazul acumulării unui punctaj egal de către doi sau mai mulți participanți, consiliul olimpic decide asupra modalității de acordare a premiilor.

Capitolul VIII. SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI CONTESTAȚIILOR

Art. 26. Competitorul poate contesta rezultatele clasamentului timp de 1 oră din momentul afișării acestora, adresînd o cerere comisiei de contestare.

Art. 27. Contestățiile se examinează în incinta de desfășurare a olimpiadei în prezența competitorului, în următoarele 2 ore după afișarea clasamentului general.

Art. 28. Comisia de examinare a contestațiilor se compune din cel puțin 2 membri, prezidați de președintele consiliului olimpic la disciplină.

Art. 29. În cazul divergențelor în apreciere, decizia finală aparține președintelui consiliului olimpic.

Art. 30. Rezultatele contestațiilor se notează în procesul-verbal, semnat de către toți membrii comisiei de contestare și se păstrează în arhiva instituției organizatoare, pînă la aprobarea rezultatelor olimpiadelor de către Consiliul Central de Coordonare.

Art. 31. Contestații la probele orale și practice nu se admit.

Capitolul IX. DISPOZIȚII FINALE

Art. 32. Ofertele de participare la faza raională se prezintă nu mai târziu de 3 săptămîni înainte de începutul acesteia, la cea republicană pînă la 20 februarie.

(Forma se anexează)

Art. 33. Pentru olimpiada republicană la informatică oferta va conține precizări privind limbajul de programare și tipul computerului solicitat de către fiecare participant.

Art. 34. Participanții la faza raională / republicană sînt însoțiți de către un singur cadru didactic, desemnat prin ordinul instituției /al direcției teritoriale învățămînt, tineret și sport (colaboratorul DGÎTS, specialist la disciplina de concurs sau conducătorul întrunirii metodice respective).

Art. 35. Probele de concurs pentru fiecare fază se păstrează un an în instituția organizatoare.

OFERTA
de participare a echipei olimpice
din raionul (municipiul) _____
la olimpiada republicană la _____

La faza raională/municipală a olimpiadei la _____ au participat _____
elevi, inclusiv:

Clasa	Numărul de participanți	Punctajul maxim proiectat
IX		
X		
XI		
XII		

Prin decizia consiliului olimpic raional (municipal) la faza republicană sînt delegați:

Nr. crt.	Numele, prenumele elevului	Clasa	Punctaj acumulat	Limba de studii	Instituția, localitatea	Numele, prenumele profesorului
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Conducător al echipei este desemnat(ă) dl(dna) _____

Director general

(semnătura)

L.Ș.

PROCES VERBAL

al ședinței juriului olimpiadei republicane la _____
din _____ 2012

Total membri ai juriului _____

Prezenți la ședință _____

Verificînd lucrările participanților la olimpiada republicană la _____
juriul a decis următorul clasament:

Clasa a _____

Nr. crt.	Numele, prenumele elevului	Profesor	Instituția, localitatea, raionul (municipiul)	Punctaj acumulat	Poziția în clasament
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
...					

Președintele juriului

(Nume, prenume)

(semnătura)

Vicepreședinte

Membri:

...